

Els fils del poder popular a les Balears

Tots els governs, siguin del color que siguin, tendeixen a establir unes xarxes que els assegurin mantenir-se en el poder. Són relacions moltes vegades subtils, discretes. És part de l'estratègia de tot partit: infiltrar-se en col·lectius i, des del poder, promoure o subvencionar certs grups afins.

Una de les formes de veure com actua en aquest terreny un Govern és consultar les despeses reservades a Presidència. Són despeses que no passen pel Parlament. No apareixen concretades en els pressupostos. El Parlament només aprova una partida genèrica destinada a Presidència. Són doblers de lliure utilització, sense control.

El caràcter de lliure disposició fa d'aquestes partides un termòmetre perfecte per a saber a quins grups dóna suport el govern estalviant-se les explicacions a l'oposició. Per la mateixa naturalesa discreta d'aquests recursos, la informació sobre la seva existència és pràcticament nul·la. Únicament a petició d'un diputat que demani algun aspecte exacte, i per tant no genèric, es podria saber com són utilitzats aquests fons.

ELTEMPS ha tingut accés a una part de les despeses reservades de la presidència del Govern Balear corresponents a l'any 1992. Aquesta documentació mostra alguns dels fils del poder popular a les Balears.

La xarxa civil. Dins la xarxa del poder popular a Balears hi ha dos tipus d'associacions: lescivils i les religioses. Entre les primeres n'hi ha de tota mena. Segons la documentació que ha pogut consultar EL TEMPS, s'hi troben des d'associacions de veïns, clubs esportius, associacions de viudes, clubs de dones, clubs d'esplai... La llista és molt llarga.

Una de les ajudes que més sorprèn és la concedida a l'anomenada Amigos del Barrio de la Paloma, de Palma. Aquesta associació va rebre durant el 1992, sempre segons la documentació consultada, quasi un milió de pessetes en concepte d'ajuda al lloguer del local, al club de la tercera edat i a les festes de la barriada. Aquesta associació és prou coneguda a Palma però, tot i rebre subvencions i ajudes de les institucions, porta una mena de croada anticatalanista: es nega sistemàticament a im-

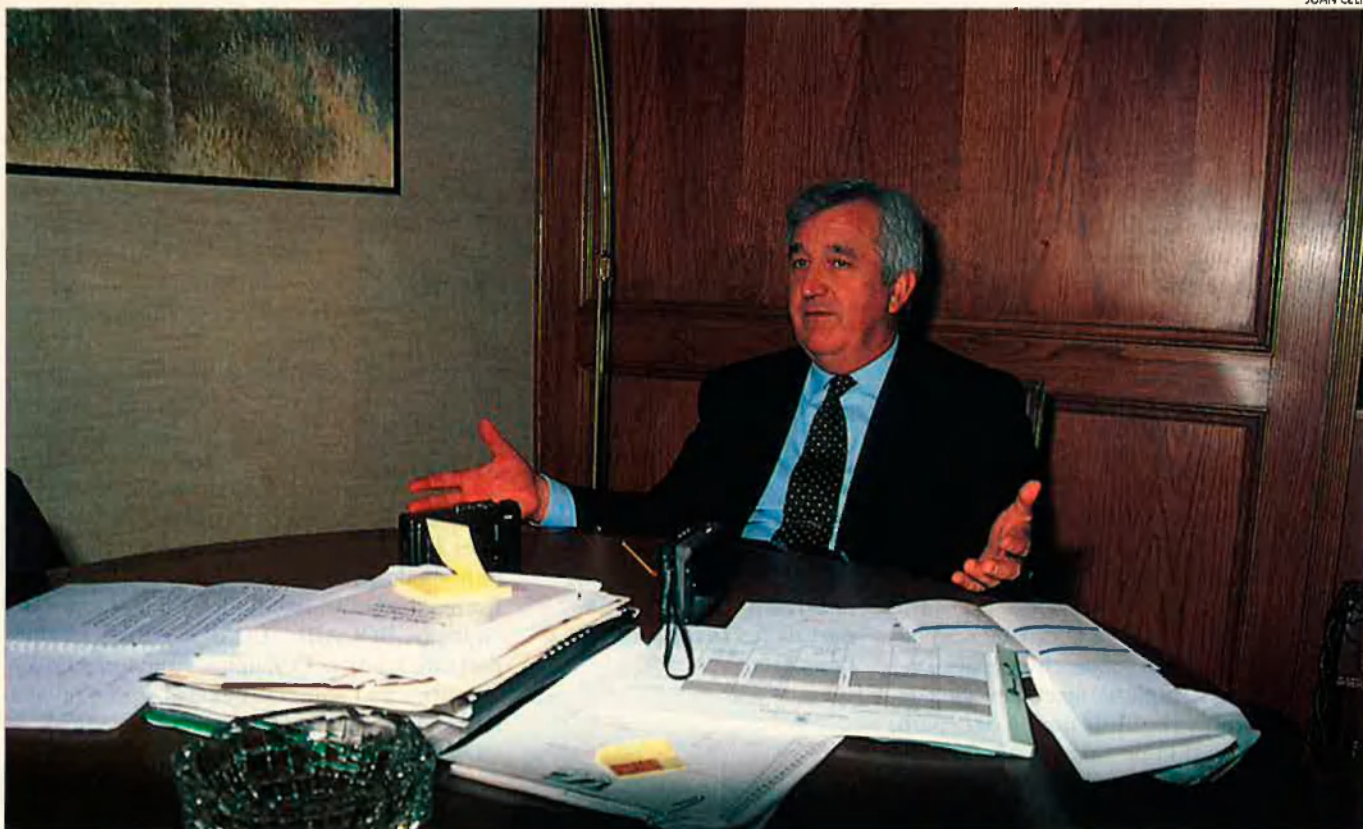
EL TEMPS ha tengut accés a una part de la documentació de les despeses de la Presidència del Govern Balear. Aquesta informació, reservada, permet veure alguns aspectes de les relacions del Govern amb les associacions que li permeten mantenir-se en el poder. És una part de la seva teranyina d'influència.

primir els seus documents en català, i ho fa en un fantasmagòric "idioma balear".

Un dels sectors que més ajudes rep és el dels vells. Associacions i clubs de la tercera edat des Fortí, son Espanyolet, son oliva, la Vileta (barriades de Palma), de s'Arracó (Andratx), de Lluçmajor, de s'Arenal (entre Palma i Lluçmajor) i Campanet s'han vist afavorits per les ajudes de la presidència del Govern. Els doblers destinats a cada club o associació varien molt. Se situen entre les 25.000 pessetes que va rebre l'Associació de la Tercera Edat de s'Arenal i Lluçmajor, i les 300.000 de l'associació de la barriada de Palma des Fortí. Una de les partides més curioses és la destinada al Club de Majors La Cala: 100.000 pessetes en concepte d'ajuda a una xocolatada. Al marge de l'anècdota, el col·lectiu de vells és un dels més cobejats. Són famosos els berenars, dinars i sopars organitzats per aconseguir el vot dels vells. El PP és el partit que ha obtingut més encerts en aquesta tasca.

Entre les entitats que reben el favor de la presidència del Govern, n'hi ha d'esportives, com és el cas del club de bàsquet Juventud Mariana, de Sóller, que obtingué 50.000 pessetes; de pescadors, com la Confraria de Pescadors de Portocolom, 100.000 pessetes; musicals, com el grup Cop d'Escocra, 200.000 pessetes; associacions de veïns com la de Son Gotleu (barriada obrera de Palma), 200.000 pessetes; associacions d'alumnes com la del col·legi Mestre Colom, que van rebre 50.000 pessetes per fer un viatge cultural... Devora aquestes ajudes, aparentment altruistes, n'hi ha d'altres més relacionades amb afinitats ideològiques. És el cas dels 3 milions de pessetes donats a la Fundación Antonio Maura, les 360.000 que va rebre l'Asociación de Amas de Casa de Nuredduna, les 300.000 pessetes dedicades a ajudar la XXII Asamblea General de la Federación de Viudas Hispania i les 256.962 donades al Club Elsa. Altres partides una mica estranyes són les 250.000 del Rotary Club, o les 200.000 de l'Associació de Dones Empresàries de Balears, entitats que, en principi, no semblen massa necessitades d'ajudes.

Govern i església catòlica. Aquesta relació és un dels temes sempre recurrents. Moltes vegades es parla de la perfecta sinto-

nia que existeix entre la jerarquia catòlica i el Govern Balear. O més precisament, entre els sectors més conservadors de l'església i l'entorn personal i polític més proper del president Cañellas. Francesc Gilet, que abans de ser elegit diputat a Madrid el passat dia 6 de juny era conseller adjunt a la Presidència (vice-president), no ha amagat mai la seva condició de membre supernumerari de l'Opus Dei. És prou conegut també que el mateix Cañellas i la seva esposa són persones molt religioses, i de fet han educat els seus tres fills en importants col·legis religiosos de Palma.

Aquestes circumstàncies personals no expliquen per si mateixes les relacions entre l'església i el Govern. A Balears en general, i a Mallorca en particular, l'església catòlica sempre ha representat un paper prou important. No s'ha d'oblidar que es tracta de societats illenques, fins fa poc molt aïllades socialment dels costums del continent, on la tradició reserva a l'església un paper important en la vida quotidiana. Els darrers trenta anys de turisme i de canvi sociològic han transformat moltes coses, però no totes. El paper de l'església continua sent considerable.

Com a conseqüència, les despeses reservades de la Presidència del Govern Balear mostren clarament el paper de l'església. El sector de l'ensenyament rep un suport considerable del Govern, mitjançant aquests fons reservats, segons la font informant, però el fet és que aquest setmanari únicament ha pogut constatar

Gabriel Cañellas, president del Govern Balear. Dins la xarxa del poder del PP a les Illes hi ha dos tipus d'associacions: les civils i les religioses.

una partida d'ajuda al centre Nuestra Señora de la Consolación, que va rebre 685.000 pessetes.

El sector de l'ensenyament religiós és molt important a Mallorca. Tradicionalment les classes benestants han dut els seus fills a col·legis *de pago*, sempre religiosos. Sant Francesc, Montsió, Madre Alberta, Teatins, La Salle... són els col·legis pels quals han passat la majoria dels actuals dirigents de Balears. Tots aquests centres esperen amb ànsia les competències en educació. Un Govern tan disposat a ajudar organitzacions religioses és ben segur que farà molt millor la vida dels col·legis confessionals, ara molt condicionats per les normes establertes pel PSOE a Madrid.

Com s'ha dit anteriorment, l'església catòlica s'ha ocupat tradicionalment d'oferir uns serveis que les institucions públiques han deixat en les seves mans. Herència d'aquesta tradició és, per exemple, la canalització de l'ajuda de Balears als països del Tercer Món. Segons la documentació consultada per aquest setmanari, l'any 1992 es dedicaren 35 milions en concepte d'aquesta ajuda, que fou gestionada per Caritas Diocesana, Delegació diocesana de Missions, Hermanas Franciscanas Inmaculadas, i els bisbats de Mallorca, Menorca i Eivissa, com també diversos col·legis, com San José de la Montana o Montsió (dels jesuïtes).

Una altra partida important és la dedicada a les bosses de pobresa. Les ajudes per aquest

concepte no apareixen a les despeses reservades de Presidència, sinó a la partida 18300-314100-48065 de la Conselleria de Sanitat i Seguretat Social. El bisbat rep un total de 20 milions de pessetes per combatre la pobresa. Caritas Diocesana de Menorca en rep 3, i la de Mallorca, l'6 milions.

Sobre aquestes dues darreres partides, ajudes al Tercer Món i bosses de pobresa, convé assenyalar que el Govern Balear no té conselleria de Benestar Social. En aquests moments està en procés de constitució un consorci laic d'ajuda al Tercer Món. En els pressupostos d'enguany hi ha una esmena que pretén introduir una partida pressupostària d'uns 30 milions dedicats a la canalització laica de l'ajuda als països subdesenvolupats.

Altres ajudes a l'església apareixen destinades a parròquies (la Puríssima Concepció, 200.000 pessetes; la de Son Ferrió, 200.000 més, etc.) i a confraries: a l'organització de la Setmana Santa es dediquen 200.000 pessetes; a una trobada de confraries de Mallorca,

Teodor Úbeda (esquerra), bisbe de Mallorca, amb Gabriel Canellas (dreta). El Govern Balear delega part de les seves funcions a l'església.

350.000; a les confraries de Pollença, 100.000; i a l'Associació de Confraries de Setmana Santa, 500.000. Igualment tenen ajudes els santuaris de Cura (5 milions) i de Lluc (25 milions). El de Lluc, amb unes despeses de manteniment molt costoses, rep quantitats diverses de tots els ajuntaments de Mallorca.

Hi ha altres partides curioses: 100.000 pessetes d'ajuda al Mural de las Hermanitas de los Pobres o les 200.000 que figuren sota la descripció

“Ayuda a los gastos de la beateta”. Però entre totes les curiositats en destaca una: més de 7 milions de pessetes donades a les Hermanas Franciscanas Inmaculadas en concepte de “trabajos BOCAIB”. EL BOCAIB és el Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i aquestes monges es dediquen a fer tasques relacionades amb la seva edició.

Tot plegat són un conjunt de partides, modestes en la majoria dels casos, que donen uns indicis fiables sobre la teranyina del poder popular a les Illes.

Miquel Payeras

AJUNTAMENT DE BENIDORM Departament de Cultura
Premi "EL GOS I LA TORTUGA" - 03500 BENIDORM

- Es concediran deu premis: un primer de 60.000 pessetes, un segon de 55.000, un tercer de 50.000, un quart de 45.000, un cinquè de 40.000, un sisè de 35.000, un setè de 30.000, un vuitè de 25.000, un novè de 20.000 i un desè de 15.000 pessetes. El jurat es reserva el dret de poder declarar-los deserts.
- El jurat serà designat conjuntament per l'Ajuntament de Benidorm i l'editorial Tres i Quatre de València. El veredicté, que serà inapel·lable, es farà públic el dia 11 de juny de 1994.
- L'Ajuntament de Benidorm no es compromet a tornar els treballs no premiats als autors.
- Els treballs premiats passaran a ser propietat de l'Ajuntament de Benidorm.
- Una selecció de les obres guanyadores serà publicada a la col·lecció EL GRILL de l'editorial Tres i Quatre de València.
- Qualsevol cas no previst en les presents bases podrà ser resolt pel jurat.

Benidorm, setembre de 1993

Per a qualsevol consulta: ☎ 96 / 680 17 00 i 680 15 01

L'Ajuntament de Benidorm convoca el **X Premi de Narrativa en Valencià EL GOS I LA TORTUGA** per a estudiants de 3r. de BUP, COU i FP-2 del País Valencià d'acord amb les bases següents:

- Podran participar hi tots els estudiants de 3r. de BUP, COU i FP-2 de qualsevol centre públic o privat del País Valencià.
- Les obres hauran d'estar escrites en valencià i presentar una extensió de cinc folis com a mínim i de quinze com a màxim, escrits a màquina, a doble espai i a una cara. Només s'admetrà la presentació d'una obra per persona.
- Cal que les obres siguin originals i inèdites i podran traçar-se de contes, diaris, memòries, relats de viatge, cartes, etc.
- Els originals s'hauran de presentar quadruplicats, amb una correcta presentació i enquadernació, firmats i acompanyats d'una fitxa en la qual figure el nom i els cognoms de l'autor, l'adreça i el telèfon; el nom, l'adreça i el telèfon del centre on estudia i un document -fotocòpia del carnet escolar o de la matrícula o bé un certificat de la secretaria del centre- que acredite que en el curs 1993-94 està cursant els estudis de 3r. de BUP, COU o FP-2.
- Els originals hauran d'estar en poder de l'Ajuntament de Benidorm entre l'1 i el 30 d'abril de 1994 i caldrà adreçar-los a